

Sygn. akt III CZ 24/12

POSTANOWIENIE

Dnia 23 maja 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jacek Gudowski (przewodniczący)

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

SSN Anna Owczarek (sprawozdawca)

w sprawie ze skargi J. K. o wznowienie postępowania

w sprawie z powództwa J. K.

przeciwko B. G.

o ustalenie,

zakończony wyrokiem Sądu Apelacyjnego

z dnia 12 września 2008 r., po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie
Cywilnej

w dniu 23 maja 2012 r.,

zażalenia powoda na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 25 listopada 2011 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Sąd Apelacyjny postanowieniem z dnia 25 listopada 2011 r. odrzucił zażalenie J. K. na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 30 czerwca 2011 r., którym odrzucono skargę o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 12 września 2008 r. Sąd Apelacyjny wskazał że, skoro właściwym do rozpoznania tego środka odwoławczego w myśl art. 394¹ § 2 k.p.c. (w brzmieniu wówczas obowiązującym) jest Sąd Najwyższy, przy jego wnoszeniu na podstawie art. 87¹ § 1 k.p.c. obowiązuje przymus adwokacko - radcowski.

J. K. w zażaleniu na wskazane postanowienie, wnosząc o jego uchylenie, zarzucił naruszenie przepisów postępowania tj. art. 5 k.p.c. w zw. z art. 357 § 2 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył:

Zgodnie z art. 87¹ § 1 k.p.c. w postępowaniu przed Sądem Najwyższym obowiązuje zastępstwo stron przez adwokatów lub radców prawnych. Zastępstwo to dotyczy także czynności procesowych związanych ze sporządzeniem i złożeniem środków odwoławczych w postaci zażalenia (art. 394¹ § 2 k.p.c.), podejmowanych przed sądem niższej instancji. Istotą powyższego przepisu jest pozbawienie strony zdolności postulacyjnej w postępowaniu przed Sądem Najwyższym. Wyjątki od tej zasady dotyczą składania wniosku o doręczenie odpisu orzeczenia z uzasadnieniem, postępowania o zwolnienie o kosztów sądowych oraz o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego oraz sytuacji, gdy stroną, jej organem, jej przedstawicielem ustawowym lub pełnomocnikiem jest sędzia, prokurator, notariusz albo profesor lub doktor habilitowany nauk prawnych, a także gdy stroną, jej organem lub jej przedstawicielem ustawowym jest adwokat lub radca prawny lub radca Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa (art. 87¹ § 2 k.p.c.). Przepisu art. 87¹ § 1 k.p.c. nie stosuje się także wtedy, gdy zastępstwo procesowe Skarbu Państwa jest wykonywane przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa (art. 87¹ § 3 k.p.c.). Skarżący nie wykazał, aby należał do kręgu wymienionych osób, które są zwolnione od zachowania przymusu adwokacko-radcowskiego.

Składający zażalenie zarzuca, że obowiązkiem sądu, wynikającym z art. 5 k.p.c. było pouczenie go o tych ograniczeniach, w szczególności o konieczności skorzystania z profesjonalnej pomocy prawnej przy składaniu skargi o wznowienie postępowania. Pogląd ten nie znajduje oparcia w treści art. 5 k.p.c. ani art. 87¹ § 1 k.p.c. Artykuł 5 k.p.c. upoważnia sąd, w razie uzasadnionej potrzeby, do udzielania stronom i uczestnikom postępowania, występującym w sprawie bez adwokata lub radcy prawnego, niezbędnych pouczeń co do czynności procesowych. Oczywistym jest, że pouczenia mogą być udzielane jedynie po wszczęciu postępowania, zatem nie ma żadnych podstaw do udzielania ich stronie przed złożeniem pisma je inicjującego. Niezależnie od tego wskazać należy że J. K., w prawomocnie zakończonym postępowaniu toczącym się pod sygn. akt I ACa 660/08, był reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika. Ustawowy zakres pełnomocnictwa procesowego udzielonego w postępowaniu rozpoznawczym obejmuje, z mocy samego prawa, umocowanie do czynności związanych ze skargą o wznowienie postępowania (art. 91 pkt 1 k.p.c.). Tym samym nie zachodziły przyczyny, aby skarżącego pouczać o przymusie adwokacko-radcowskim. Skutkiem braku zdolności postulacyjnej osób nie wymienionych w art. 87¹ § 2 k.p.c., będącego wymogiem o charakterze nieusuwalnym, nie wymagającym podjęcia działań naprawczych jest bezskuteczność czynności podejmowanych samodzielnie przez takie podmioty kręgu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 31 sierpnia 2006 r., I CZ 45/06, nie publ., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 1997 r., I CZ 23/96, OSNC 1997r., nr 6-7, poz. 77).

Mając na uwadze powyższe Sąd Najwyższy, na mocy art. 394¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c., oddalił zażalenie jako pozbawione uzasadnionych podstaw.